

خسروی مجری متفاوت

بعد از گذشت ۲ سال و ۹ ماه و ۱۶ روز از تشکیل دولت سیزدهم به دلیل سقوط بالگرد حامل رئیس جمهور در ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ سید ابراهیم رئیسی به شهادت رسید و کشور با انتخابات زودهنگام مواجه شد.

۲۶ خردادماه بالاخره مجری این دوره از مناظره‌های انتخاباتی نامزدهای ریاست جمهوری مشخص شد و اجرا به مهدی خسروی رسید. پیش از مهدی خسروی نام مهدی مهدی قلی به عنوان یکی از جدی‌ترین گزینه‌ها برای اجرای مناظره‌ها مطرح بود که در سه دوره اخیر انتخابات ریاست جمهوری یعنی سال ۹۲، سال ۹۶ و سال ۱۴۰۰ به عنوان مجری ذخیره در استودیوی برگزاری مناظره‌ها حضور داشته است. مهدی خسروی سال‌ها گویندگی بخش خبر و اجرای گفت‌وگوهای خبری و سیاسی تلویزیون را بر عهده داشته است.

خسروی از همان دقایق ابتدایی برنامه، تمجید شد و موج تحسین‌ها تا پایان ادامه داشت. خبرگزاری تسنیم پس از نخستین اجرای او نوشت: «مهدی خسروی با ورودهای بهنگام و پرسش‌های بجای خود حین گفت‌وگوی دو نامزد، کوشید تا مناظره حال و هوای چالشی و مخاطب‌پسندتری پیدا کند و در مسیر کسالت‌افزایی پیش نرود.» او سوالات مختلف را محترمانه و بدون تیق پرسید و در عین حال حواسش بود که انتقادی‌ترین پرسش‌ها، حساسیت‌نازدها را به همراه نداشته باشد. خود می‌دانید که او، مجری سوالاتی است که در یک اتاق فکر طراحی شده است. سابقه فعالیت متمادی در شبکه خبر، او را بر موضوعات مختلف مسلط کرده و از این روست که نه گرفتار تیق می‌شد و نه اشارات مکرر از طریق گوشی، او را سردرگم می‌کرد. تلاش برای ساده‌سازی مسائل برای همه اقشار مخاطبان به همراه بیان سلیس در یک برنامه ملتهب، از دیگر امتیازات این مجری است. از دیگر مشخصه‌های قابل تحسین اجرای خسروی، عدم سوگیری نسبت به یک نامزد است. او نه فقط حواسش به شیوه طرح پرسش‌ها بود که هیچگونه اکتی در چهره و بدنش ایجاد نشد. خسروی طی سال‌ها فعالیت، صاحب این بینش و درک شده که مجری در چنین مواردی باید «صورت سنگی» باشد و زبان بدن خود را کنترل کند.

سوالات را بدون تغییر لحن و چهره، تکرار می‌کرد. خسروی هم در دور اول مناظره و هم در دور دوم، در عین جدی بودن، لبخند را به تناوب بر لب می‌آورد و خود را آرام نشان می‌داد.

حیدری بعدها درباره اجرای خود و تفاوتش با پور حسین گفت: مفهوم مناظره کاملاً مشخص است و قرار نیست که ما یک مصاحبه کات به کات و پشت سر هم داشته باشیم. در واقع قرار است چالش داشته باشیم، منتها با رعایت قواعد و مقررات. بنابراین مجری مثل داور مسابقه فوتبال است که زمین مسابقه طراحی شده و قواعد این مسابقه هم نوشته شده است و داور، زمان و صحنه‌های این مسابقه را با قواعد و قوانین انطباق می‌دهد. هر جایی که حفظ قواعد و مقررات باشد اجازه می‌دهد کار پیش برود و هر جایی که افراد خلاف قوانین رفتار کنند، جلوی کار را می‌گیرد.

جای خالی حیدری ۹۲

سال بعد یعنی در سال ۱۳۹۶ سومین تجربه برگزاری مناظرات تلویزیونی با اولویت موضوع اجتماعی به نمایش درآمد. مرتضی حیدری که چهار سال پیش هم به عنوان مجری مناظرات انتخاباتی ریاست جمهوری انتخاب شده بود، دقیقه نود از سوی صداوسیما به عنوان مجری برنامه مناظره دوازدهمین انتخابات ریاست جمهوری معرفی شد. در این دوره شش نامزد به رقابت پرداختند. مجری مناظرات آن انتخابات هم مرتضی حیدری بود. جمعه ۸ اردیبهشت ۱۳۹۶ (مناظره اجتماعی)، جمعه ۱۵ اردیبهشت ۱۳۹۶ (مناظره سیاسی - فرهنگی) و جمعه ۲۲ اردیبهشت ۱۳۹۶ (مناظره اقتصادی) برگزار شد. اگرچه تلاش تلویزیون و مجری بر آن بود تا این مناظرات به حاشیه کشیده نشود، اما یکی از پر حاشیه‌ترین مناظرات تلویزیونی ریاست جمهوری بود. مرتضی حیدری اجرای دوازدهمین و سیزدهمین دوره از انتخابات ریاست جمهوری را هم بر عهده داشت. روال این دوره از برگزاری مناظره‌ها هم به شیوه قرعه کشی پیش رفت. حیدری در این مناظره‌ها به دلیل ساختار و نحوه برگزاری مناظره نمی‌توانست نقش تعیین‌کننده داشته باشد و فقط هنگام پایان وقت نامزدها با تشکرهای مؤکد از نامزدها خواستار پایان دادن به صحبت‌هایشان می‌شد. مهدی مطهرنیا درباره اجراهای او می‌گوید: مرتضی حیدری - مجری مناظره‌ها - دارای سابقه بسیار زیادی است و به تبع یکی از مجریان باسابقه صداوسیما در چهار چوب اجرای مکانیکی و مجرب این نوع اجرا قرار می‌گیرد. او نمی‌تواند به عنوان یک کارشناس - مجری وارد عمل شود و توانایی‌ها و حتی استعداد خود را نیز در این زمینه به نمایش بگذارد؛ لذا این معنا بیشتر در پاسخ به این پرسش پیش می‌آید که آیا مجری نقش اجرا را دارد یا تنها به نوعی به یک ابزار در جهت انتخاب پرسش‌شونده و طرح پرسش بر اساس گوی‌های ظرف تبدیل می‌شود؟ این مساله تا حدود زیادی روی اجرا تاثیر می‌گذارد. بخشی از ایرادات به چار چوب تعریف شده برمی‌گشت که مجری فقط زمان را اعلام می‌کرد. مرتضی حیدری نیز از تیغ تند انتقادات مصون ماند و حتی لقب‌هایی عجیب درباره‌اش به کار برده شد.

فحش‌هایی که سایت‌های خارجی داشتند، یا شوخی‌ها و طرفداری‌هایی را که از من شده، دیده و شنیده‌ام. من کارم را درست انجام دادم و در آن فضای سنگین بهترین کار انجام شد، اما ممکن است دیگران سلیقه مختلفی داشته و اظهار نظر مختلف ارائه دهند که این اظهار نظرها می‌تواند حق همه باشد.

حیدری و نمایشی جدید از اجرای مناظرات

تجربه مناظرات سال ۸۸ و اتفاقاتی که در فضای سیاسی به وجود آمد منجر شد ساختار مناظرات انتخاباتی در انتخابات سال ۹۲ به کلی متحول شود. مناظرات انتخاباتی سال ۹۲ با حضور همه نامزدهای انتخاباتی برگزار شد. بر مبنای تصمیم‌گیری کمیسیون تبلیغات انتخاباتی مقرر شد ۳ مناظره ۲۱۰ دقیقه‌ای با حضور همه نامزدهای انتخاباتی، در روزهای ۱۰، ۱۵ و ۱۷ خرداد ماه به صورت زنده از شبکه یک و راس ساعت ۱۶ برگزار شود. مجری این مناظرات تلویزیونی هم علی حیدری بود. مناظرات در سه سطح سیاسی، اقتصادی و فرهنگی برگزار می‌شد. البته مناظرات سال ۹۲ خالی از حاشیه نبود. در میانه مناظره ضمن مطرح کردن سوالاتی از کاندیداها تصویری نیز به آنها نمایش داده می‌شد تا نظرشان را درباره آن مطرح کنند. تصویری مثل ساعت دیواری، زمین کشاورزی و معدن از جمله مواردی بود که به نامزدها نشان داده می‌شد. این روش برگزاری مناظره حتی انتقاد نامزدها روی آنتن زنده را به همراه داشت و نامزدهای انتخاباتی متفق‌القول معتقد بودند این روش برگزاری مناظره توهین به نامزدهای انتخاباتی است. این انتقادها منجر شد ساختار مناظرات انتخاباتی یک تغییر جزئی پیدا کند و انتشار تصاویر و پرسش از نامزدها درباره تصویر، حذف شود. دکور مناظرات هم تغییر پیدا کرد. در مناظرات ۹۲ بحثی که میان قالیباف و حسن روحانی شکل گرفت، به عنوان یکی از به یادماندنی‌ترین بخش‌های مناظرات سال ۹۲ ثبت شد. همچنین سال ۱۳۹۲ که دومین مناظره انتخاباتی با حضور هشت نامزد از تلویزیون پخش شد، اعتراض تعدادی از نامزدها را به خاطر رفتار محتاطانه، زمان و چالش کمتر و عدم اطلاع نامزدها و نمایندگان‌شان از ساختار مناظرات به همراه داشت. مرتضی حیدری (مجری برنامه) درباره سبک برگزاری مناظره گفت: درباره نحوه برگزاری مناظره‌ها ۲۰ سناریو با کمک کارشناسان و استادان دانشگاه بررسی و در نهایت تصمیم‌گیری شده است.